

توسعه زندگی پیاده، راهبرد شهرداری تهران برای ارتقای کیفیت محیط

نوسازی پیاده‌روهای اصلی شهر، احداث پیاده‌راه‌ها و ساخت فضاهای جمعی با محوریت پیاده از نمونه اقداماتی است که مدیریت شهری تهران از پنج سال قبل آغاز کرده است.

در نگاه مدیریت شهر تهران، ارتقای کیفی محیط شهری وابسته به زنجیره‌ای از اقدامات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری است که در کنار هم می‌توانند رضایت شهروندان از شهر، احساس تعلق به مکان و زمینه مشارکت در توسعه پایدار شهر را فراهم کنند. تأکید بر نظام محله‌ای، توسعه شورایی‌ها، گسترش فضاهای زندگی جمعی، توسعه فضاهای سبز و فراغت و ایجاد محورهای اختصاصی پیاده، یک گروه از اقداماتی است که در راستای توسعه پایدار شهر در دست اجرا قرار دارد. در میان آنها توسعه زندگی پیاده، رویکرد غالبی است که با مشاهده بازخوردهای پروژه‌های اجرا شده و میزان رضایت شهروندان از آنها، نقش محوری را در مجموعه اقدامات ارتقای کیفی فضا ایفا می‌کند.

برگزاری همایش بین‌المللی زندگی پیاده با مشارکت گروه بزرگی از متخصصان و مدیران شهری ایران و خارج، نخستین فرصت رسمی بزرگ‌مقیاس برای طرح نظریهٔ محوریت زندگی پیاده در مجموعه اقدامات رشد کیفیت فضا شمرده می‌شود.

سازمان زیباسازی با طراحی و اجرای پروژه نوسازی پیاده‌روهای خیابان ولی‌عصر، بزرگترین و خاطره‌انگیزترین شریان تهران، پیشگام اصالت رویکرد زندگی پیاده در نوسازی شهری بود. پس از آن پروژه‌های مشابهی در خیابان‌های انقلاب، کارگر و ... نیز اجرا شد.

نوسازی محور پیاده‌کوچه مروی با هدف احیای راسته تاریخی تهران قدیم، که از سوی سازمان زیباسازی انجام شده بود، سرمشق مجموعه‌ای از پروژه‌های ایجاد فضای جمعی با محوریت پیاده قرار گرفت که در خیابان ۱۵ خرداد اجرا شد و در چندین نقطه دیگر شهر تهران در دست طراحی قرار دارد.

تداوم روند طراحی و ایجاد فضاهای زندگی پیاده در تهران تدریجاً به شکل‌گیری گونه‌های خاصی از فضای پیاده انجامید که شامل طراحی میدان‌های شهری، خیابان‌های اصلی شهر در محدوده‌های مختلف، حریم آثار تاریخی و فرهنگی و مسیرهای زیارتگاهی و گردشگری می‌شود. سازمان زیباسازی وظیفه دارد به موازات طرح موضوعات نوین در شهر از طریق نمونه‌سازی و نشر دانش و فرهنگ مربوط به آنها در جهت پایدار کردن فعالیت‌های خود اقدام نماید.

برگزاری همایش بین‌المللی زندگی پیاده در شهر، پژوهش تجربه‌های موفق جهانی و انتشار ویژه‌نامه مجله علمی و تخصصی منظر از جمله اقدامات زنجیره‌ای و هدفمند سازمان در زمینه‌سازی برای رشد پایدار شهر تهران است.

مجموعهٔ حاضر، محصول پژوهشی است که به سفارش سازمان و با مشارکت اساتید دانشگاه و گروهی از متخصصان منظر تهیه شده و گام نخست در راه نشر فرهنگ زندگی پیاده از طریق گونه‌شناسی و تحلیل تجربه‌های جهانی به شمار می‌رود. امید که برای مهندسان و کارشناسان مدیریت شهری مفید قرار گیرد.

محمدجواد شوشتری

مدیرعامل سازمان زیباسازی شهر تهران